

Statenvoorstel 2 / 17

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 23 januari 2017
PS-vergadering :

Onderwerp

Hoopolder-Plusplan: beschikbaar stellen provinciale middelen.

Datum

20 december 2016

Documentnummer

GS: 4124819

PS: 4130856

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

Knooppunt Hoopolder wordt in het bestuursakkoord "Beweging in Brabant" genoemd als bereikbaarheidsknelpunt om versneld op te pakken. In uw vergadering van 2 oktober 2015 hebben wij toegezegd om in te zetten op een oplossing voor knooppunt Hoopolder. Vooropgesteld moet worden dat voorkeur van de regio en provincie uitgaat naar een volledige ombouw van het knooppunt tot een ongelijkvloerse klaverbladachtige constructie zonder verkeerslichten. De minister heeft echter te kennen gegeven dat deze ombouw op korte en middellange termijn niet tot de mogelijkheden behoort wegens de daarmee gemoeide kosten van ruim € 200 miljoen. Het belang van knooppunt Hoopolder voor (West-)Brabant is bijzonder groot en een snelle aanpak van de dagelijkse files en onveilige verkeerssituatie is geboden. Daarom heeft de provincie in een intensief proces samen met de gemeenten Breda, Oosterhout, Geertruidenberg en Waalwijk, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) en Rijkswaterstaat (RWS) een sober en doelmatig plan gemaakt dat invulling geeft aan deze toezegging: het Hoopolder-Plusplan dat bestaat uit een integraal pakket met [zes maatregelen \(kaartje\)](#), zie ook de [statenmededeling](#) d.d. 4 april 2016. De samenhangende maatregelen op zowel de rijksweg als het provinciale wegennet verbeteren de doorstroming en verminderen het sluipverkeer in de dorpskernen tot tenminste 2030 en is te realiseren voor een bedrag van maximaal €10 miljoen. Het Hoopolder-Plusplan is in de afgelopen maanden uitgebreid besproken met het Rijk en er heeft een stevige lobby plaatsgevonden richting de Tweede Kamer. Het resultaat is dat de minister heeft toegezegd dat het plan wél wordt meegenomen in het Tracébesluit voor de A27 Houten - Hoopolder. Maar de minister heeft ook aangegeven het knelpunt niet groot genoeg te achten om er financieel aan bij te dragen. Hoewel het een knelpunt op de rijksinfrastructuur betreft, acht ons college de noodzaak tot een snelle aanpak van belang. Door nu gebruik te maken van het momentum, de mogelijkheid om werk met werk te maken en de kans om samen met het Rijk op te trekken kunnen we maatregelen treffen die de leefbaarheid in de regio

aanzienlijk verbeteren. De financiering daarvan voor maximaal €10 miljoen wordt hierbij aan u voorgelegd.

Datum

20 december 2016

Documentnummer

GS : 4124819

PS : 4130856

Het voorstel

1. In te stemmen met het benutten van de kans tot verbetering van de leefbaarheid, veiligheid en doorstromingen daarmee met de gekozen oplossingsrichting ten aanzien van de problematiek Knooppunt Hooipolder, het Hooipolder-Plusplan.
2. Hiervoor een bedrag van maximaal €10 miljoen beschikbaar te stellen uit het Spaar- en investeringsfonds Infrastructuur en hiertoe bij de eerstvolgende gelegenheid de programmabegroting te wijzigen; van deze €10 miljoen is €5 miljoen voor het Rijk en €5 miljoen voor de regio gereserveerd.

Aanleiding

Het Rijk bereidt de ombouw voor van de A27 tussen Houten en Hooipolder. Onderdeel hiervan is het opstellen van een Tracébesluit (TB). In het TB wordt als gevolg van eerder door het Rijk genomen bezuinigingsmaatregelen niet gekozen voor volledige ombouw van Hooipolder tot een knooppunt zonder verkeerslichten. Wel voorziet het TB in een verbindingsboog van west naar noord. Daarmee zijn de doorstromingsproblemen op het knooppunt niet opgelost. Dit is een ongewenste situatie. Wij hebben daarom het initiatief genomen om samen met de regio, het Rijk en RWS een plan op te stellen dat deze problemen moet oplossen: het Hooipolder-Plusplan. Dit plan behelst, bovenop de plannen van het Rijk voor knooppunt Hooipolder en de A27, twee extra maatregelen. Namelijk het optimaliseren van de ruimte onder het viaduct van de A27 over de A59 zodat ter plaatse onder meer ruimte ontstaat voor een derde rijstrook en het realiseren van een parallelroute ten noorden van de A59 tussen Waalwijk en Geertruidenberg. Dit plan maakt het knooppunt Hooipolder tot minimaal 2030 filevrij en weert het sluipverkeer uit de kernen Waspik en Raamsdonk. Na veelvuldig overleg met het Rijk en een intensief lobbytraject heeft minister Schultz van Haegen aangegeven bereid te zijn de eerste maatregel mee te nemen in het TB voor de A27. Maar zij acht het knelpunt niet groot genoeg om de kosten daarvan voor haar rekening te nemen.

De kosten voor het Hooipolder-Plusplan zijn in vergelijking met volledige ombouw van het knooppunt beperkt, terwijl het effect op de doorstroming groot is. Een betere doorstroming van knooppunt Hooipolder en het verbeteren van de verkeersveiligheid ter plaatse is volgens ons college echter van belang voor de economische positie van West-Brabant en de leefbaarheid in de omliggende gemeenten. Om die reden stellen wij u voor om de kosten van de optimalisatie van de ruimte onder het viaduct, waaronder een derde rijstrook, tot een maximum van €5 miljoen voor rekening van de provincie te nemen. Hiertoe sluiten wij een bestuursovereenkomst met de minister van I&M. De tweede maatregel, de realisatie van de parallelroute, wordt genomen op het onderliggend wegennet en blijft daarom buiten de scope van de A27. Vandaar dat hiervoor een aparte bestuursovereenkomst wordt gesloten tussen de provincie en de gemeenten Waalwijk en Geertruidenberg. Voorgesteld wordt ook deze kosten tot een maximum van €5 miljoen voor rekening van de provincie te nemen.

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn op basis van het budgetrecht bevoegd te besluiten over aanwending van middelen uit het Spaar- en investeringsfonds Infrastructuur (SIF). Gedeputeerde Staten zijn op basis van de uitvoerende rol bevoegd tot verdere uitwerking van de afspraken met de betrokken gemeenten en Rijk, die moeten leiden tot de optimalisatie van knooppunt Hooipolder.

Datum

20 december 2016

Documentnummer

GS : 4124819

PS : 4130856

Doel

Met dit voorstel vragen wij uw Staten in te stemmen met het Hooipolder-Plusplan, inclusief de financiering. Met de realisatie van dit plan wordt het knooppunt Hooipolder tot ten minste 2030 filevrij, en wordt het sluipverkeer door de kernen Waspik en Raamsdonk sterk gereduceerd en de leefbaarheid verbeterd.

Argumenten

1.1. Uw Staten hebben eerder via een [motie](#) aangegeven belang te hechten aan de aanpak van knooppunt Hooipolder.

Met het Hooipolder-Plusplan geven wij uitvoering aan deze motie en aan de opdracht in het bestuursakkoord om een oplossing te vinden voor dit knelpunt. Het is een integraal plan en heeft draagvlak in de regio.

1.2. Er is een noodzaak tot uitvoering van het Hooipolder-Plusplan.

Op dit moment is knooppunt Hooipolder met de huidige inrichting met verkeerslichten al bijzonder file-gevoelig. Na de ombouw van de A27 (aanleg spitsstroken) gaat er meer verkeer rijden via de A27-Noord. Zonder extra maatregelen is de kans groot dat er na verbreding van de A27 nog meer congestie ontstaat op het knooppunt.

Het Hooipolder-Plusplan voorkomt deze problemen.

1.3. De minister en de regio zijn bereid mee te werken aan het Hooipolder-Plusplan.

Minister Schultz van Haegen neemt eind 2017 een besluit over het TB voor de verbreding van de A27 Houten - Hooipolder. Omdat ze bereid is het Hooipolder-Plusplan op te nemen in het TB is nu het moment een bestuursovereenkomst te sluiten. Zodoende kan de optimalisering van het knooppunt (onderdeel van het Hooipolder-Plusplan) worden meegenomen in het TB en de aanbesteding voor de ombouw van de A27.

1.4. Met dit plan kan werk met werk worden gemaakt.

Door de gecombineerde aanleg van de verbindingsboog op Hooipolder zijn de meerkosten voor de provincie relatief beperkt. Ook de overlast wordt door de gecombineerde aanleg beperkt.

1.5. De aanleg van een nieuwe verbindingsweg is noodzakelijk ter ontlasting van de kernen Raamsdonk en Waspik van sluipverkeer.

Optimalisatie van Hooipolder bestaat o.a. uit de aanleg van een nieuwe

verbindingsboog van de A59 naar de A27. Hiervoor wordt de aansluiting bij Raamsdonkveer op de A59 opgeheven. De kortste route tussen Raamsdonkveer en Waalwijk loopt via de af- en oprit Waspik op de A59. Uit onderzoek van RWS blijkt dat zonder extra maatregelen er aanzienlijk meer verkeer dan nu al het geval is door de bebouwde kom van Waspik en Raamsdonk gaat rijden. Dit is ongewenst omdat er geen geschikte doorgaande route is tussen de afrit Waspik en Raamsdonkveer.

Datum

20 december 2016

Documentnummer

GS : 4124819

PS : 4130856

1.6. Het is een realiseerbaar plan.

Het Hooipolder-Plusplan is verkeerskundig doorgerekend en blijkt een substantiële verbetering te bewerkstelligen in de doorstroming.

Voor de parallelroute is door een adviesbureau een haalbaarheidsonderzoek gedaan. Daaruit is gebleken dat de weg binnen het beperkte budget is te realiseren. Bovendien is er breed draagvlak voor dit plan.

2.1. Het Rijk vindt het knelpunt Hooipolder onvoldoende om de kosten volledig voor haar rekening te nemen.

Het Rijk is alleen bereid de eerste vier maatregelen uit het Hooipolder-Plusplan te financieren. Zij vinden het knelpunt onvoldoende urgent om ook bij te dragen aan de maatregelen 5 en 6.

2.2. Door nu bij te dragen aan het treffen van specifieke maatregelen wordt het sluipverkeer sterk teruggedrongen en wordt de leefbaarheid sterk verbeterd.

Als we als provincie besluiten tot financiering van maatregelen aan de rijksinfrastructuur van het knooppunt, dan ligt het in de rede ook de kosten van het effect van de ombouw A27 op het onderliggend wegennet te subsidiëren. De provincie subsidieert de werkelijke kosten van de nieuwe verbindingsweg tot een maximum van €5 miljoen. Mochten de kosten hoger zijn dan €5 miljoen dan worden de meerkosten door de beide gemeenten gedekt.

Kanttelingen

1.1. Er is een kleine kans dat voor het Tracébesluit A27 uitstel of afstel komt.

Het Ontwerp-TB is vastgesteld, de kans dat het TB voor de A27 (inclusief Hooipolder) strandt is klein. Ondanks dat de verbindingsweg geen onderdeel van het TB uitmaakt vindt de aanleg alleen plaats het TB-A27 daadwerkelijk vastgesteld wordt.

1.2. De verbindingsweg lijkt met de huidige inzichten haalbaar.

Er kan tussen verschillende tracés gekozen worden. Dit vergroot de kans dat er een acceptabele en haalbare oplossing is. De planologische procedures moeten nog wel doorlopen worden.

2.1. Het provinciale budget is taakstellend.

De kosten van maatregel 5 voor het realiseren van de extra rijstrook op de A58 en opnieuw inpassen van het kruispunt zijn maximaal €5 miljoen.

Kosten voor de nieuwe parallelweg die uitstijgen boven €5 miljoen zullen ten laste van de gemeenten komen.
De bijdrage aan het Rijk is inclusief BTW, subsidie gemeenten is exclusief BTW.

Datum

20 december 2016

Documentnummer

GS : 4124819

PS : 4130856

Financiën

Voorgesteld wordt om €10 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserve Spaar- en investeringsfonds Infrastructuur. Hiervan is maximaal €5 miljoen voorzien als bijdrage aan het Rijk voor uitvoering van de extra maatregelen uit het Hooipolder-Plusplan en maximaal €5 miljoen is voorzien voor uitvoering van de parallelroute.

Datum

20 december 2016

Documentnummer

GS : 4124819

PS : 4130856

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing.

Planning

Het ondertekenen van de overeenkomsten voor het Hooipolder-Plusplan is voorzien in het voorjaar van 2017. Deze overeenkomsten leggen de afspraken vast met het Ministerie en de gemeenten Geertruidenberg en Waalwijk over doelen, kosten en proces.

Knooppunt Hooipolder:

- Hooipolder-Plusplan in het TB, tervisielegging TB en mogelijke beroepsprocedure bij Raad van State in 2017.
- Vaststellen kosten knooppunt Hooipolder in april 2017.
- Realisatie Knooppunt Hooipolder (RWS) vanaf 2019.

Verbindingsweg:

- Planfase inclusief bestemmingsplannen afgerond december 2018.
- Realisatie Verbindingsweg (gemeenten) 2019-2020.

Bijlagen

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer A.H.A.M. Derks, (073) 681 22 75,
aderks@brabant.nl, cluster Projecten en Vastgoed van eenheid Algemeen
Directeur.

Opdrachtnemer: de heer M.H. Hulleman, mhulleman@brabant.nl, afdeling
Integraal Projectmanagement van cluster Projecten en Vastgoed.
Projectmanager.

Datum

20 december 2016

Documentnummer

GS : 4124819

PS : 4130856